

**Sprawozdanie z kontroli przeprowadzonej
w Dom Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym
Izdebno Kościelne, ul. Ks. M. Oziębłowskiego w Grodzisku
Mazowieckim z
Filią w Grodzisku Mazowieckim
ul. 3 Maja 63, 05-825 Grodzisk Mazowiecki**

Termin przeprowadzonej kontroli: **8 lipca 2022 roku.**

Kontrolą objęto okres od **01 lipca 2021 roku** do dnia kontroli, czyli **do dnia 8 lipca 2022r.**

Kontrolę przeprowadził Sędzia Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim Beata Dziduszko

Dyrekcja Ośrodka została poinformowana telefonicznie o terminie kontroli z tygodniowym wyprzedzeniem.

Kontrola przeprowadzona w dniu 08.07.2022r. była pierwszą kontrolą .

Część I

1. Podstawa prawna i zakres kontroli

Podstawę kontroli stanowiły następujące przepisy prawne:

1. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. 2020, poz. 685);
2. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz.U. 2019, poz. 1507ze zm.);

Począwszy od dnia 4 października 2019 r. stosownie do art. 43a ustawy o ochronie zdrowia psychicznego Domy pomocy społecznej niewymienione w art. 43 ust. 1 oraz placówki zapewniające całodobową opiekę, o których mowa w art. 67 - art. 69 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, podlegają kontroli w zakresie przestrzegania praw osób, w stosunku do których zastosowano ograniczenie możliwości samodzielnego opuszczania domu pomocy społecznej lub placówki. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 43.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z Dyrektorem DPS w Izdebnie Kościelnym – panią Teresą Ciszewską oraz Kierownikiem administracyjnym – panią Ewą Bąk, przeanalizowano Regulamin Pobytu, prowadzony w formie zeszytu rejestr wejść i wyjść pacjentów oraz treść akt osobowych wybranych losowo pensjonariuszy, decyzji administracyjnych oraz orzeczeń sądów na podstawie których następowało przyjęcie pensjonariuszy do DPS. Ponadto przy zachowaniu procedur bezpieczeństwa przeprowadzono wizytację Ośrodka, w czasie której Sędzia przeprowadził rozmowę z wybranymi losowo podopiecznymi.

Część II.

1. Ustalenia wstępne

Ośrodek prowadzony jest na podstawie zezwolenia Wojewody Mazowieckiego Nr 2/2010 z dnia 11.01.2010r., w ten sposób, że zezwolono wnioskodawcy na prowadzenie działalności w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku na czas nieokreślony.

Dom Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym z filią w Grodzisku Mazowieckim jest domem dla osób starszych i dysponuje 40 miejscami, w Izdebnie Kościelnym jest 20 miejsc dla kobiet, w Grodzisku Mazowieckim placówka jest domem koedukacyjnym również dla 20 osób. Aktualnie w placówce w Izdebnie Kościelnym przebywa 15 osób – kobiet, natomiast w filii w Grodzisku Mazowieckim 20 - 9 mężczyzn i 11 kobiet, łącznie 35 osób, (w wieku od. 62 do 100 lat). Na dzień 1 lipca 2021r. w DPS w Izdebnie Kościelnym przebywało łącznie 32 osoby, przy czym, 3 zmarły. Pensjonariusze są przyjmowani na podstawie decyzji wydanej przez Prezydenta, Burmistrza Miasta, Wójta Gminy, za pośrednictwem Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim. W okresie objętym kontrolą trzy osoby przebywały na podstawie orzeczenia Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim i jedna na podstawie orzeczenia Sądu Rejonowego w Pruszkowie, przy czym jedna z pensjonariuszek zmarła 31 maja 2022r. Wnioskodawcą w niniejszych sprawach był Ośrodek Pomocy Społecznej.

Prowadzona jest dokumentacja pacjentów- akta osobowe w których znajdują się m.in. indywidualne decyzje administracyjne na podstawie których pensjonariusze są przyjmowani, zaświadczenia o stanie zdrowia, wywiady środowiskowe, z załącznikami, zgoda na potrącanie świadczenia za pobyt, wniosek o umieszczenie w DPS (m.in. Regulamin Ośrodka, dokumentacja medyczna, karty urlopowe mieszkańca.)

Do Ośrodka nie są przyjmowani pacjenci chorzy psychicznie ani upośledzeni umysłowo, nie ma osób ubezwłasnowolnionych. W Ośrodku jest zatrudniony pedagog, ponadto ośrodek zapewnia mieszkańcom opiekę lekarza rodzinnego, jest wyzwany w razie potrzeb pacjentów oraz jest w kontakcie telefonicznym z placówką. W razie potrzeby DPS zapewnia konsultacje lekarza psychiatry w Szpitalu Zachodnim w Grodzisku Mazowieckim oraz w Poradni Zdrowia Psychicznego w Żyrardowie, zapewniany jest dowóz samochodem do poradni specjalistycznych.

2. Prawidłowość stosowania ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu domu pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

W myśl art. 55 ust. 2a-f ustawy o pomocy społecznej dom pomocy społecznej może określić zasady zgłaszania przez mieszkańców domu personelowi tego domu wyjść poza jego teren. W przypadku gdy brak opieki zagraża życiu lub poważnie zagraża zdrowiu mieszkańca domu będącego osobą z zaburzeniami psychicznymi, dyrektor lub kierownik tego domu może ograniczyć możliwość samodzielnego opuszczania przez tego mieszkańca terenu domu pomocy społecznej na podstawie zaświadczenia lekarza wydanego na czas oznaczony, nie dłuższy niż 6 miesięcy, wskazującego zasadność takiego ograniczenia. Ograniczenie może być wydane na czas oznaczony wskazany w zaświadczeniu lekarza, nie dłuższy niż 6 miesięcy. Ograniczenie jest wydawane w formie pisemnej i zawiera wskazanie osoby, której to ograniczenie dotyczy, okresu, na jaki jest wydane, uzasadnienie ograniczenia oraz pouczenie o prawie do złożenia wniosku o uchylenie ograniczenia do sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się dom pomocy społecznej. Ograniczenie doręcza się mieszkańcowi domu, a gdy jest on osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie, również jego przedstawicielowi ustawowemu. Doręczając ograniczenie, dyrektor lub kierownik domu pomocy społecznej poucza mieszkańca domu o prawie do złożenia wniosku o uchylenie ograniczenia. Informację o ograniczeniu dyrektor lub kierownik domu pomocy społecznej przesyła do sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się ten dom, w terminie 3 dni od dnia doręczenia ograniczenia mieszkańcowi domu.

Tożsame rozwiązanie przewiduje art. 68 ust. 2a-2h ustawy o pomocy społecznej odnoszący się do placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Stosownie do tych przepisów w przypadku gdy brak opieki zagraża życiu lub poważnie zagraża zdrowiu osoby przebywającej w placówce, będącej osobą z zaburzeniami psychicznymi, osoba kierująca tą placówką może ograniczyć możliwość samodzielnego opuszczania przez tę osobę terenu placówki na podstawie zaświadczenia lekarza wydanego na czas oznaczony, nie dłuższy niż 6 miesięcy, wskazującego zasadność takiego ograniczenia. Ograniczenie może być wydane na czas oznaczony wskazany w zaświadczeniu lekarza, nie dłuższy niż 6 miesięcy. Ograniczenie jest wydawane w formie pisemnej i zawiera wskazanie osoby, której to ograniczenie dotyczy, okresu, na jaki jest

wydane, uzasadnienie ograniczenia oraz pouczenie o prawie do złożenia wniosku o uchylenie ograniczenia do sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się placówka. Ograniczenie doręcza się osobie przebywającej w placówce, a gdy jest ona osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie, również jej przedstawicielowi ustawowemu. Doręczając ograniczenie, osoba kierująca placówką poucza osobę w niej przebywającą o prawie do złożenia wniosku o uchylenie ograniczenia. Informację o ograniczeniu osoba kierująca placówką przesyła do sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się placówka, w terminie 3 dni od dnia doręczenia ograniczenia osobie przebywającej w placówce. Osoba przebywająca w placówce, w tym również osoba ubezwłasnowolniona, jej przedstawiciel ustawowy, małżonek, krewny w linii prostej, rodzeństwo oraz osoba sprawująca nad nią faktyczną opiekę mogą wystąpić do sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się placówka, z wnioskiem o uchylenie ograniczenia. W sprawach określonych w ust. 2c sąd opiekuńczy orzeka niezwłocznie po przeprowadzeniu rozprawy. Rozprawa powinna się odbyć nie później niż w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku o uchylenie ograniczenia. Za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie w zakresie ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu placówki przez osobę w niej przebywającą odpowiedzialność ponosi podmiot prowadzący placówkę.

W Ośrodku do tej pory **nie były stosowane ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania placówki**. Na terenie placówki, według relacji kierownictwa, w okresie objętym kontrolą nie przebywały osoby z zaburzeniami psychicznymi, ubezwłasnowolnione całkowicie. Z analizy losowo wybranych akt ujawniono brak jakiegokolwiek adnotacji w zakresie stosowania wobec mieszkańców ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu domu pomocy społecznej. Zasadniczo Ośrodek nie wprowadza ograniczeń, jeżeli chodzi o możliwość wyjść pacjentów. Pensjonariusze oraz członkowie rodzin a także osoba dyżurująca w DPS są obowiązani do wypełnienia i podpisania (według określonego wzoru) stanowiącego załącznik do procedury urlopowania i zwrotu za nieobecność mieszkańców w DPS Izdebno Kościelne z filią w Grodzisku Mazowieckim, karty urlopowania mieszkańca. W dokumencie tym oprócz danych osobowych, daty urlopu, danych osoby do której udają się na urlop znajdują się informacje o wydanych dokumentach, lekach zaleconych przez lekarza z informacją o ich stosowaniu, stan zdrowotny i higieniczny pensjonariusza oraz wykaz pobranej odzieży. Osoba dyżurująca w DPS po powrocie pensjonariusza z urlopu, potwierdza pisemnie datę jego powrotu, stan zdrowotny oraz odzież i obuwie. W przypadku sytuacji uniemożliwiającej powrót w określonym terminie, niezwłocznie należy powiadomić Dyrektora

lub osobę dyżurującą o takim zdarzeniu. Jest to zgodne z obowiązującym na terenie Ośrodka Regulaminem. Wyjścia odbywają się na życzenie pacjentów lub ich rodzin. Poza tym są nieewidencjonowane wyjścia z pracownikami na spacer. Ośrodek mieści się w zabytkowym dworcu z XVIII wieku położonym na terenie parku ze starodrzewiem, stanowiącym siedlisko wielu gatunków ptaków, jest ogrodzony. W ośrodku z pensjonariuszami oprócz pracowników na spacer wychodzi wolontariuszka p. [redacted]. Mieszkańcy domów zakwaterowani są w pokojach 2- i 3-osobowych. W celu zapewnienia swobody poruszania się dostosowano pomieszczenia sanitarne do potrzeb osób niepełnosprawnych. Do dyspozycji mieszkańców jest świetlica z TV, sala terapii zajęciowej, biblioteczka, kaplica, sad owocowy, park z alejkami spacerowymi, altaną i miejscem na grilla.

W celu zbadania prawdziwości informacji podawanych przez Kierownictwo i personel Ośrodka, dokonano wizytacji Placówki oraz przeprowadzono rozmowę z losowo wybranymi pensjonariuszami p. [redacted]. Rozmówcy nie zgłaszali nieprawidłowości, uwagi ani zastrzeżeń, bardzo pozytywnie wypowiadali się na temat Ośrodka i personelu.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz poczynionymi ustaleniami zalecono Dyrektorowi zastosowanie się do dyspozycji art. 68 ust. 2a – 2h ustawy o pomocy społecznej. Zwrócono uwagę, że w przypadku zaistnienia takiej konieczności mieszkańcy przebywający na terenie Ośrodka, wskazani przez lekarza internistę lub psychologa, powinni być przebadani przez lekarza psychiatrę, celem wydania opinii o możliwości samodzielnego opuszczania ośrodka.

Część III

Podsumowanie kontroli, wnioski i zalecenia pokontrolne

W okresie objętym kontrolą nie stosowano ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania placówki stosownie do art. 68 ust. 2a- 2h ustawy o pomocy społecznej.

zalecono:

- w sytuacji konieczności zastosowania w przyszłości wobec mieszkańca będącego osobą z zaburzeniami psychicznymi ograniczenia możliwości samodzielnego

opuszczania terenu domu pomocy społecznej - stosowanie procedur przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej;

-umieszczenie na tablicy informacyjnej ogólnodostępnej dla pensjonariuszy informacji o możliwości i warunkach zastosowania wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi przez dyrektora lub kierownika domu pomocy społecznej ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania przez tego mieszkańca terenu domu pomocy społecznej oraz przysługujących pensjonariuszowi i jego rodzinie prawach wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

Grodzisk Mazowiecki, dnia 8 lipca 2022r.

sędzia Beata Działusko

Załączniki;

4 odpisy sprawozdań